

Posudek na diplomovou práci Naděždy Williams:
**Dvojitá reprezentace moderní japonské literatury:
Kawabata Jasunari a Óe Kenzaburó**

Naděžda Williams si pro diplomovou práci zvolila zajímavé téma na pomezí literární historie a kritického výkladu textů dvou různých autorů, které vznikly při stejné příležitosti – udělování Nobelovy ceny za literaturu. Jde o texty přednášek pronesených ve Stockholmu dvěma japonským laureáty této ceny, spisovateli Kawabatou Jasunarim v r. 1968 a Óem Kenzaburóem v r. 1994.

Hned v první větě Úvodu diplomantka říká, že se bude „zabývat srovnáváním dvou japonských držitelů Nobelovy ceny za literaturu“, což se na první pohled jeví jako velmi ambiciózní cíl. Na další stránce (str. 6) však čteme ujištění, že práce bude vycházet „ze dvou základních materiálů“ (dvou zmíněných nobelovských projevů), které poslouží „jako východisko k srovnání dalších jevů, [...]“. V Úvodu je dále řádně vymezen termín „moderní (japonská) literatura“ a dostatečně obsírně popsán její vývoj po restauraci Meidži v r. 1868.

Hlavní stať začíná organicky kapitolou Seznámení s autory, kde se kromě strohých životopisných údajů objevují i zajímavé postřehy současníků (V Kawabatově případě např. postřehů Mišimových) nebo citace konkrétního úryvku z kritického textu týkajícího se určitého díla (V Óeho případě je citován jeho překladatel do češtiny I. Krouský). V nejdelší kapitole, Udělení Nobelovy ceny, se diplomantka podrobně zabývá odkazy a citacemi, jimiž se Kawabata ve své přednášce Japonsko, krásné, a já snažil stockholmskému publiku přiblížit vlastní tvorbu v souvislosti s japonskou tradicí. Stejnou metodou – sledováním odkazů a citací – je rozebrána i Óeho přednáška Japonsko, mnohoznačné, a já. V následující srovnávací kapitole, Kawabata versus Óe, je na str. 43 uvedena tabulka, v níž jsou odkazy a citace žánrově (Inspirace literaturou, Básnické citace), tematicky (Soukromí, Smrt, Japonsko, Tradice) i motivačně (Četba v dětství, Lidský vzor) specifikovány. Vzniká zajímavý komparatistický dvojportrét, kde – mimo jiné – Kawabata mlčí o svém soukromí a Óe mlčí o smrti. Diplomantka výsledky podrobného srovnání obou textů pečlivě hodnotí a komentuje v širokém kontextu japonské literatury 20. století (v případě Óeho s přesahem do století 21.) Téměř stovka poznámek pod čarou obsahuje relevantní, upřesňující údaje svědčící o dobrém rozhledu diplomantky v oblasti moderní japonské literatury.

V závěru své práce dospívá Naděžda Williams k závěru, že tam, „kde se Kawabata vzdaluje realitě, tam se Óe snaží ukázat její nejvěrnější obraz“. Výstižně tak charakterizuje dvojitý přístup k vytváření literárního obrazu a literární metareality v něm. Oba jsou legitimní a oba mají ve vývoji japonské literatury od počátku své místo.

Diplomová práce Naděždy Williams splňuje nároky kladené na klausurní magisterskou práci. Navrhuji hodnocení známkou výborně.

Zdenka Švarcová

18.1.2008